

Guia docent

2059820 - REC – El repte global de l'emergència climàtica

Unitat responsable: Universitat Politècnica de Catalunya

Última modificació: 22/04/2023

Unitat que imparteix: 205 - ESEIAAT - Escola Superior d'Enginyeries Industrial i Aeroespacial i Audiovisual de Terrassa - UPC - Campus de Terrassa

Titulació: Diploma Sènior Universitari en Ciència, Tecnologia i Societat

Curs: 2023 - 2024

Crèdits: 5.0

Idiomes: Català

PROFESSORAT

Professorat responsable: Alfons Pérez (alfons.perez.vng@gmail.com)

Altres:

COMPETÈNCIES DE L'ASSIGNATURA

- Conèixer la situació d'emergència climàtica que enfrontem globalment al segle XXI, des de les dimensions científica, econòmica, política i social.
- Avaluar i interpretar el rol de diferents actors polítics, empresarials, socials que han influenciat la història mediambiental i climàtica del segle XX.
- Assolir la capacitat de lectura crítica dels principals reptes i obstacles actuals per aturar l'escalfament global a través de la base de coneixements proporcionats per l'assignatura.

OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA

Mostrar la multidimensionalitat de la problemàtica climàtica a fi i efecte de trobar les relacions entre els diferents àmbits d'actuació. Contribuir a la sensibilització sobre l'emergència climàtica per millorar la conscienciació social sobre els seus impactes.

CONTINGUTS

Breu descripció dels continguts:

L'assignatura pretén donar una visió multidimensional del major repte que enfrontem com a humanitat: l'emergència climàtica. L'informe del panell de científics de les Nacions Unides pel Canvi Climàtic (IPCC), publicat l'any 2018, va alertar que quedaven 12 anys per aturar l'emissió massiva de gasos amb efecte hivernacle d'origen antropogènic.

Aquest repte majúscul necessita d'una acció política, econòmica i social sense precedents i una transformació de soca-rel de les bases que han construït les societats benestants dels països enriquits. D'aquí que les sessions de l'assignatura tindran una primera part de diagnosi general i temàtica (ciència, política, economia i societat) per comprendre millor la situació d'emergència, i una segona part de les alternatives de les institucions i la societat civil per endegar l'escalfament global. A més, es podran incorporar sessions sobre actualitat en relació a l'emergència climàtica.

PROGRAMA DE L'ASSIGNATURA

BLOC 1: INTRODUCCIÓ I CONTEXTUALITZACIÓ

- 1.1 Situació global d'insostenibilitat i d'emergència climàtica.
- 1.2 Connexió entre emergències i crisis: clima, sanitària, social, etc...

BLOC 2: FONAMENTS DE L'EMERGÈNCIA CLIMÀTICA

- 2.1 Fonaments científics del canvi climàtic I: augment de les emissions i la temperatura global
- 2.2 Fonaments científics del canvi climàtic II: emergència climàtica, un dècada per actuar
- 2.3 Fonaments del debat polític I: espais de política internacional i estatals.
- 2.4 Fonaments del debat polític II: el protocol de Kyoto i l'acord de París
- 2.5 Fonament del debat polític III: Propostes institucionals en el context internacional per un futur baix en emissions: el Green New Deal.
- 2.6 Fonaments del debat polític IV: Plans i instruments per lluitar contra el canvi climàtic a nivell de l'Estat espanyol i Catalunya.
- 2.7 Pràctica sobre petjada de carboni.
- 2.8 Fonaments econòmics: els mercats de carboni, finançament verd i deute ecològic i climàtic
- 2.9 Fonaments del debat social I: actores, discursos i pràctiques. Moviments indígenes, camperols, activistes, feministes, etc...
- 2.10 Fonaments del debat social II: el moviment de justícia climàtica a l'any 2020. Fridays for Future, Extinction Rebellion, 2020, Rebelión por el clima, etc...

BLOC 3: EXPLORANT LES ALTERNATIVES PER ENFRONTAR L'EMERGÈNCIA CLIMÀTICA

- 3.1 Economia Circular, Desenvolupament a escala humana i Decreixement
- 3.1 Projectes i tecnologies alternatives.

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ

Es consideraran aprovats els i les alumnes que assisteixin al 80% de les classes.

S'introduiran treballs individuals i/o en grup al final de cada bloc que poden ser escrits o exposicions orals. Aquests treballs tindran la seva avaluació qualitativa que se sumarà a la nota final de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA

- Arriaga, Alicia; Pardo, Mercedes. (2011). *Justicia ambiental. El estado de la cuestión*. Revista Internacional de Sociología (RIS), Vol.69, Nº3.
- Camargo, João; Martín-Sosa, Samuel (2019). *Manual de lucha contra el cambio climático*. Editorial: Libros en Acción, Madrid.
- Col·lectiu de difusió del deute ecològic (2003). Observatori del Deute en la Globalització. *Deute ecològic. Qui deu a qui?* Editorial Icaria, Barcelona.
- Dehm, Julia (2017). Carbon Colonialism or Climate Justice? *Interrogating The International Climate Regime From a Twail Perspective*. Windsor Yearbook of Access to Justice.
- Martínez, Joan (2006). *El ecologismo de los pobres. Conflictos ambientales y lenguajes de valoraciones*. Editorial Icaria, Barcelona
- Max-Neef, Manfred A. (1993). *Desarrollo a escala humana. Conceptos, aplicaciones y algunas reflexiones*. Editorial Icaria, Barcelona.
- McNeill, John R. (2000). *Algo nuevo bajo el sol. Historia medioambiental del mundo en el siglo XXI*. Alianza Editorial, S.A., Madrid.

- Pérez, Alfons (2021). *Pactes Verds en Temps de Pandèmies. El futur es disputa ara*. Observatori del Deute en la Globalització. Barcelona
- Disponible online: https://odg.cat/wp-content/uploads/2021/02/PACTESVERDS-CAT_ONLINE-1.pdf
- Xarxa per la sobirania energètica (2018). *Tenim Energia! Reptes de la transició cap a la sobirania energètica*. Editorial Icaria, Barcelona.
- Disponible online: <https://xse.cat/wp-content/uploads/2019/04/tenim-energia.pdf>